

II

(Besluiten op grond van het EG- en het Euratom-Verdrag waarvan publicatie niet verplicht is)

BESLUITEN/BESCHIKKINGEN

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 10 december 2008

betreffende staatssteun C 60/07 die Italië ten uitvoer heeft gelegd ten behoeve van de onderneming
Fluorite di Silius s.p.a.

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2008) 7805)

(Slechts de tekst in de Italiaanse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(2009/239/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 88, lid 2, eerste alinea,

Gelet op de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en met name op artikel 62, lid 1, onder a),

Na de belanghebbenden overeenkomstig de genoemde artikelen te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken ⁽¹⁾, en gezien deze opmerkingen;

Overwegende hetgeen volgt:

I. PROCEDURE

- (1) Op 11 december 2007 heeft de Commissie Italië in kennis gesteld van haar besluit de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden ten aanzien van de steun die aan Fluorite di Silius s.p.a. is verleend. Het besluit van de Commissie tot inleiding van de procedure is in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekendgemaakt ⁽²⁾. De Commissie heeft de belanghebbenden uitgenodigd hun opmerkingen te maken.

- (2) Op 17 januari 2008 ontving de Commissie opmerkingen van Italië met betrekking tot de inleiding van de formele onderzoeksprocedure. Op 20 februari 2008 deed de Commissie het besluit in kwestie toekomen aan de drie ondernemingen die opmerkingen hadden gemaakt over de inleiding van de formele onderzoeksprocedure ten aanzien van de verwante zaak C 16/2006 Nuova Mineraria Silius ⁽³⁾. De Commissie heeft de opmerkingen van de drie ondernemingen ontvangen op 3, 4 respectievelijk 5 maart 2008. Op 28 april 2008 zijn de opmerkingen van belanghebbenden aan Italië gezonden om haar de mogelijkheid te geven daarop te reageren.

- (3) Op 18 maart 2008 heeft een bijeenkomst van de Commissie met de Italiaanse autoriteiten plaatsgevonden. Bij brief van 15 mei 2008 werd een verzoek om nadere gegevens gericht aan Italië, dat hierop antwoordde bij brief die op 10 juni 2008 werd ingeschreven.

II. BESCHRIJVING

- (4) Op 8 februari 2007 ontving de Commissie een klacht waarin werd betoogd dat de Autonome Regio Sardinië voornemens was: i) een aanbesteding uit te schrijven voor de concessie van de mijn „Genna Tres Montis”, nadat de vorige exploitant, Nuova Mineraria Silius (hierna: „NMS”) hier op 25 juli 2006 van had afgezien; ii) een nieuwe onderneming op te richten, Fluorite di Silius s.p.a., die aan de aanbesteding zou deelnemen; en iii) alle voormalige medewerkers van NMS door Fluorite di Silius s.p.a. in dienst te laten nemen.

⁽¹⁾ PB C 30 van 2 februari 2008, blz. 28.

⁽²⁾ PB C 30 van 2 februari 2008, blz. 28.

⁽³⁾ PB L 185 van 17 juli 2007, blz. 18.

- (5) In juni 2006 stelde de regio Sardinië een plan op voor de voortzetting van de activiteiten van de mijn Genna Tres Montis. In september 2006 verrichtte de bank CIS een haalbaarheidsstudie waarmee zij aantoonde dat het programma economisch en financieel levensvatbaar was. Uitgaande van deze studie besloot de Autonome Regio Sardinië op 4 oktober 2006 ⁽¹⁾ een onderneming op te zetten die aan de openbare aanbesteding voor de mijnconcessie zou deelnemen. Vervolgens werd de onderneming Fluorite di Silius s.p.a. in het leven geroepen, die voor 100 % in handen is van de Autonome Regio Sardinië.
- (6) De hoofdactiviteit van de nieuwe onderneming bestaat, zoals dit voor NMS geldt, in de productie en het in de handel brengen van fluoriet ⁽²⁾ en galeniet ⁽³⁾. In het bedrijfsplan van Fluorite di Silius s.p.a. werd ervan uitgegaan dat ongeveer 2,23 miljoen ton erts zou worden gewonnen, waardoor volgens de huidige ramingen ⁽⁴⁾ de huidige reserves van de mijn zouden worden uitgeput. Net zoals in het geval van NMS zou het grootste deel van de productie worden verkocht aan Fluorsid s.p.a., een onderneming die waterstoffluoride produceert en die voor 40 % in handen van de Autonome Regio Sardinië is.
- (7) De aanbesteding voor de mijnconcessie werd op 9 maart 2007 gepubliceerd. Op 23 mei 2007 gunde de selectiecommissie de mijnconcessie aan de enige bieder, Fluorite di Silius s.p.a.
- (8) De Commissie heeft om drie redenen besloten de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag ten aanzien van deze maatregel in te leiden.
- (9) Ten eerste was in de aanbesteding bepaald dat de succesvolle bieder de verplichting had om gedurende een periode van minstens vijf jaar alle werknemers die op het tijdstip van de liquidatie bij NMS in dienst waren — waaronder ook het onder het mobiliteitsplan vallende personeel — met behoud van hun positie en salaris over te nemen. De Commissie is van mening dat openbare aanbestedingen die dit soort niet-commerciële voorwaarden bevatten niet beantwoorden aan het criterium van de investeerder in een markteconomie. Met name zou bij deze voorwaarden sprake kunnen zijn van begunstiging, althans van het afgestoten bedrijfsonderdeel, aangezien dit bedrijfsonderdeel aan de concurrentiedruk wordt onttrokken en wordt bekostigd door de inkomsten die de staat heeft gederfd ⁽⁵⁾.
- (10) Ten tweede betwijfelde de Commissie of de Autonome Regio Sardinië zich als een investeerder in een markteconomie had gedragen toen zij Fluorite di Silius s.p.a. oprichtte om deel te nemen aan de aanbesteding voor de mijnconcessie, op basis van een bedrijfsplan waarin van een interne rentevoet van 3,5 % werd uitgegaan ⁽⁶⁾, die duidelijk lager ligt dan het gemiddelde in de sector ⁽⁷⁾, en ook lager ligt dan de opportuniteitskosten voor de investeerder gemeten op basis van schatkistcertificaten ⁽⁸⁾.
- (11) Ten derde heeft de „Servizio attività estrattive” op 6 juni 2007 aan de Autonome Regio Sardinië een studie overgelegd waarin werd onderstreept dat de beoogde looptijd van het project (9 jaar) niet zou volstaan voor een volledige afschrijving van en rendement op de in het bedrijfsplan van Fluorite di Silius s.p.a. voorziene investeringen (circa 36,76 miljoen EUR). Met circa 13,5 miljoen EUR (circa 36 % van de totale investering) zou nog een aanzienlijk bedrag blijven openstaan ⁽⁹⁾. Een snellere afschrijving van de investering (die overigens tegen de Italiaanse boekhoudvoorschriften zou indruisen) zou een extra financiële belasting voor de onderneming zijn. Om al deze redenen betwijfelde de Commissie of de belangrijkste elementen van het bedrijfsplan voor een investeerder in een markteconomie aanvaardbaar waren.
- (12) Op 18 maart 2008, tijdens een bijeenkomst tussen de Italiaanse autoriteiten en de Commissie, gaf de Commissie een toelichting op de reserves die zij in haar besluit om de formele onderzoeksprocedure in te leiden had geuit. Bij een brief die op 16 april 2008 werd ontvangen en de volgende dag werd ingeschreven, deelden de Italiaanse autoriteiten de Commissie mee dat de aanbesteding voor de mijnconcessie was geannuleerd. Bij brief van 10 juni 2008, ingeschreven op dezelfde datum, verschaften de Italiaanse autoriteiten een kopie van het formele besluit ⁽¹⁰⁾ tot annulering van de openbare aanbesteding van 8 april 2008. In dezelfde brief verklaarden de Italiaanse autoriteiten dat was afgezien van het bedrijfsplan van Fluorite di Silius s.p.a., waarvan de levensvatbaarheid in het besluit tot inleiding van de procedure in twijfel was getrokken.
- (13) Bij brief van 16 april 2008, die de volgende dag werd ingeschreven, deelden de Italiaanse autoriteiten de Commissie mee dat zij voornemens waren een nieuwe aanbesteding te publiceren zonder de voorwaarde betreffende de overname van alle voormalige personeelsleden van NMS (zie overweging 9). De Italiaanse autoriteiten

⁽⁶⁾ N.B. de selectiecommissie noemt een interne rentevoet van 9,4 %. De „Servizio attività estrattive” van Sardinië geeft aan dat dit percentage geen rekening houdt met de volgende elementen: het door de Regio toegekende startkapitaal (2 miljoen EUR), belastingen, negatieve cashflow aan het einde van het project ten gevolge van de sluiting van de mijn (maatregelen inzake veiligstelling en milieuherstel) en van een aantal aanvullende betalingen. De door de „Servizio attività estrattive” berekende interne rentevoet is 4,16 %.

⁽⁷⁾ 8 % volgens het rapport van september 2006 van de bank CIS.

⁽⁸⁾ 5-6 % volgens het selectiecomité (notulen van 21 mei 2007).

⁽⁹⁾ Volgens hetzelfde rapport zou de mijnbouwactiviteit nog eens 3,2 jaar moeten worden voortgezet om afschrijving van deze activa mogelijk te maken. Niettemin kan niet worden vastgesteld of de mijn de 800 000 extra ton bevat die nodig zijn om de activiteit voort te zetten (in ieder geval is de duur van de concessie beperkt tot 10 jaar).

⁽¹⁰⁾ Besluit van de „Servizio attività estrattive” van de Autonome Regio Sardinië nr. 4336/146 van 8 april 2008.

⁽¹⁾ Besluit nr. 42/17 van de Autonome Regio Sardinië. Op basis van dit besluit werd regionale wet nr. 16 op 2 november 2008 goedgekeurd en in het publicatieblad van de Regio Sardinië nr. 36 van 4 november 2006 bekendgemaakt.

⁽²⁾ Fluoriet wordt voornamelijk gebruikt om waterstoffluoride te verkrijgen (dat op zijn beurt hoofdzakelijk dient voor de vervaardiging van aluminiumfluoride, dat bij de aluminiumproductie via elektrolyse wordt toegepast).

⁽³⁾ Loodsulfiet.

⁽⁴⁾ De reserves waren op 31 mei 2006 berekend.

⁽⁵⁾ Zie bijvoorbeeld de beschikking van de Commissie C 46/2007 (ex NN 59/07) van 27.2.2008, Roemenië, Automobile Craiova (ex Daewoo Romania), PB L 239 van 6.9.2008, blz. 12.

hebben de Commissie tevens een kopie doen toekomen van de aanbesteding die geen enkele voorwaarde inzake de overname van de voormalige werknemers bevatte.

- (14) Bij brief van 10 juni 2008, die op dezelfde dag werd ingeschreven, verklaarden de Italiaanse autoriteiten dat, indien de onderneming besluit aan de reeds genoemde aanbesteding zonder voorwaarden deel te nemen, een nieuw bedrijfsplan zal worden ingediend. De Italiaanse autoriteiten verbonden zich ertoe de Commissie in te lichten over het resultaat van de nieuwe aanbesteding en van de eventuele gunning van de concessie waarvan NMS had afgezien. Voorts hebben de Italiaanse autoriteiten toegezegd de Commissie, op haar verzoek, het bedrijfsplan te zullen verschaffen van de onderneming waaraan de concessie is gegund ⁽¹⁾.
- (15) De Commissie merkt op dat indien Fluorite di Silius s.p.a., dat 100 % eigendom is van de Autonome Regio Sardinië, zou besluiten aan de nieuwe aanbesteding deel te nemen, haar bedrijfsplan in overeenstemming zou moeten zijn met de beginselen van een investeerder in een markteconomie.
- (16) Aangezien de aanbesteding die de voorwaarde inzake de overname van de voormalige werknemers bevatte, is geannuleerd, bestaat de mogelijkheid dat deze voorwaarde staatssteun zou vormen niet meer; derhalve kan Fluorite di Silius s.p.a. niet meer als potentiële begunstigde van steun worden beschouwd. Terzelfder tijd is het bedrijfsplan dat in het kader van de aanbesteding was ingediend, thans nietig. Derhalve kan de conclusie worden getrokken dat de formele onderzoeksprocedure zonder voorwerp is geworden en derhalve moet worden beëindigd.

III. CONCLUSIE

- (17) Aangezien de aan voorwaarden verbonden aanbesteding voor de gunning van de mijnconcessie voor de mijn Genna Tres Montis, die het voorwerp van de inleiding van de formele onderzoeksprocedure vormt, is ingetrokken, is het onderzoek zonder voorwerp geworden.
- (18) Derhalve moet de formele onderzoeksprocedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag, die op 11 december 2007 is ingeleid ten aanzien van aan Fluorite di Silius s.p.a. verleende steun, worden gesloten,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De formele onderzoeksprocedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag, die op 11 december 2007 ten aanzien van Fluorite di Silius s.p.a. is ingeleid, wordt gesloten.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de Italiaanse Republiek.

Gedaan te Brussel, 10 december 2008.

Voor de Commissie

Neelie KROES

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ Onverminderd de rechten van de partijen op vertrouwelijke behandeling van hun gegevens.